

הדים נרחבים לקריאת מרנן ורבנן שליט"א על הזהירות ביציאה לדרכים בערבי שבתות הקצרים בשעון החורף:

הרבנים שליט"א שבים ומהדהדים את זעקת רבינו מרן הגר"ד לנדו שליט"א: "צריך לצעוק נגדם 'שבת! שבת!'"

לסמוך על הבן אדם. "שלחתי את אשתי עם חלק מהילדים ועם הבן הגדול, הם עלו מאחורה, בין שקי דשן וכלים חקלאיים. הטוויטה נעלמה באבק, ואני עמדתי שם ליד הרכב המת, עם שני הילדים שנשארו, מרגיש כאילו קרעו לי חצי מהלב ושמו אותו בטנדר זר. הילד בן ה-13 לחש, 'אבא, מה אם הם לא יחזרו?' חיבקתי אותו חזק כל כך עד שהרגשתי את הלב שלו דופק חזק... דקה עוברת, שתיים, ואז, פנסים נוספים. 'רכב פרטי, יהודי קרח עם בקבוק קולה ביד. 'קפיצה?' הוא שואל, 'אני ממילא לא ממהר...' הסברתי שבעוד כמה דקות אני לא יכול להמשיך בנסיעה... הוא מיד הבין, 'אוקיי, אני זורק אתכם בקיבוץ הקרוב, עשר דקות מכאן, תחליטו שם מה לעשות'.

"עלינו, הילדים דחוסים מאחורה אוחזים זה בזה, אני לידו, הוא נסע כמו טייס קרב, 90, 110, 130 על כביש מפותל. השמש נוגעת בקצה ההר ואנחנו יורדים בדיוק כשהאור האחרון נעלם, בתוך כדי השקיעה..."

סעודות שבת עם שימורי טונה

"בקיבוץ, שקט מוחלט. מצאנו בית פתוח ואשה מבוגרת שעמדה בפתח: 'חיכיתי לכם, ממש חיכיתי, התפללתי שמישהו יגיע עוד לפני שיהיה מאוחר'. היא הכניסה אותנו, בעלה נראה קצת המום אבל לא אמר לנו מילה. אחרי ויכוח קצר ביניהם, סידרו לנו מקום לישון במרתף של שכן.

"סעודת ליל שבת? פיתות, טונה, זיתים, סעודה של מלכים ביום כזה. כשנרדמו, התיישבתי על המדרגות ובכיתי כמו ילד, בבוקר קמנו, ושוב אותה סעודה..."

"ובינתיים בגיבוש המשפחתי, האווירה טעונה. כך סיפרו לי. האורחים שהגיעו לחגוג מצאו את עצמם מתוחים ומוסחים, אף אחד לא ידע איפה בדיוק נשארו והאם הסתדרנו. בני המשפחה ניסו לשמור על אופטימיות, אבל כל אחד ישב עם המחשבות שלו, והדאגה התפשטה כמו צל.

"והאבא שלנו, שבשבילו הוכן כל האירוע החגיגי הזה, הסתכל סביבו וניסה לחייך, אבל היה אפשר לראות איך הלב שלו כבד. הוא רצה לשמות, באמת רצה, אבל הדאגה לבן שלו ולמשפחה נטמעה בכל מבט שלו... העצב והדאגה ממש דחסו את הלב של כולם, ושבת הגיבוש המיוחלת הפכה לזיכרון של חרדה, חוסר ודאגה עמוקה.

"ובמוצאי שבת התאחדנו שוב עם תחושה עמוקה שמשמייים שלחו לנו בדיוק את האנשים הנכונים, ובעיקר שיצאנו בזול."

לא למשחק רולטה

"מאז, משהו בי השתנה לנצח. כשאתה עומד לבד בכביש עם ילדים קטנים ושמש ששוקעת, כשאנשים זרים משני צדי המפה עוזרים לך בלי לשאול שאלות, אתה מבין שמלמעלה שומרים עליך גם כשאתה כבר ויתרת לעצמך כשיצאת לדרך..."

"החלטתי וקיבלתי על עצמי, ביום שישי אני לא משחק יותר רולטה עם פקקים, תקלות, או תאונות... או שאני יוצא מוקדם בבוקר או שאני נשאר בבית. הסיפור הזה, עם כל הנסים והאנשים הטובים שהגיעו משמייים, היה יכול להיגמר אחרת, לגמרי..."

"תקלה אחת קטנה (גומייה שנקרעת, אבן שפוגעת במיכל שמן, פקק של חצי שעה) והופ, אתה והמשפחה שוקעים בבוקר, יחד עם השמש. 'המסר שאני לוקח ומלמד את הילדים שלי: אין זה רק שעתים נסיעה, אין הפעם נספיק', אין 'לפי הוויז נצליח', כי כשהשמש מתחילה לרדת, היא לא מחכה לאף אחד!"

איש על מחנהו ואיש על דגלו

אחד הרבנים שליט"א עורר בדרשתו בשבת על הזהירות המתבקשת ועל דברי מרנן ורבנן שליט"א, והוסיף ורמז בנוסח הזמירות: "כל מקדש שביעי כראוי לו, כל שומר שבת כדת מחללו, שכרו הרבה מאוד על פי פעלו, איש על מחנהו ואיש על דגלו". כשיש להבין את סיום הפיוט, מה הקשר במילים "איש על מחנהו ואיש על דגלו" לענין שמירת השבת וכבודה ושכרה? אלא, יש לרמוז, שהמדובר בבן אדם שרצה לצאת לדרך לשבות במקום אחר, אך ראה כי השעה אצה, וכבר הגיעה שעת צהריים המכניסה לסיכון בכבוד השבת כראוי לה, ולכן הוא ויתר על הכינוס המשפחתי או שבת הגיבוש הקהילתי, ושבת בבית עם משפחתו, איש על מחנהו ואיש על דגלו, כדי לשמור על כבודה של השבת, והשבת מבטיחה כי "שכרו הרבה מאוד על פי פעלו..."

בשבתות העמוסות במיוחד

כמו כן הוסיפו הרבנים שליט"א וקראו במיוחד בתקופה זו, תקופת שמחות רבות ב"ה, וכן לקראת שבת חנוכה הקרב ובא, שבשל העומס הרב הצפוי בשבועות אלו בכבישים, על הציבור לנהוג ביתר זהירות ובמשנה כובד ראש לבחון את היציאה לדרך מספיק מוקדם לפני הצהריים, בכדי לא להיכנס לחששות של חילולי שבת ומיעוט בכבודה של השבת, ולא לסמוך על הניסים שמצליחים להגיע בזמן חרף היציאה המאוחרת יותר.

הרבנים שליט"א ציינו בדבריהם, כי עם השנים הקושי נעשה הרבה יותר גדול, בשל ריבוי המשפחות היוצאות לאירוח ולעשות את השבת במקומות אחרים, וריבוי השמחות בלי עין הרע, כשמצד שני העומס בכבישים גדל ומתעצם, וגם התקלות בנסיעות מתרבות, כך שמתרבים הסיפורים על התקלות שאירעו למרות שיצאו לדרך יותר משעתיים ואפילו שלוש שעות לפני הדלקת הנרות.

שבת בערבות המדבר

במערכת התקבל מכתב שנשלח ללשכת הרב ק"ק מודיעין עילית, עם סיפור אישי שאירע בשבוע החולף, שמלמד על התקלות החמורות שיכולות להתרחש ביציאה מאוחרת לדרך, והמכתב מועתק בזאת בשינוי וטשטוש פרטים בכדי שלא לזהות את המעורבים באירוע.

"לכבוד לשכת הרב ק"ק מודיעין עילית, שלום וברכה. ברצוני לשתף אתכם במעשה שהיה בשבוע שעבר.

"זו הייתה אמורה להיות שבת משפחתית מרוממת. אחרי תקופה ארוכה וקשה, האב, ראש המשפחה שיחי', סוף סוף החלים ממחלה ב"ה, וכולנו רצינו להתכנס יחד כדי להודות לקב"ה ולחגוג את החיים החדשים שניתנו לו במתנה.

"יום שישי אחר הצהריים, כביש 40 דרום, השמש כבר צובעת את גבעות הנגב בזהב כתום. אנחנו, משפחה גדולה עם ילדים מזוודות ועגלה, בדרך מודיעין עילית למושב תפרח לשבת המשפחתית המורחבת. "יצאנו, חשבנו שיש זמן. ואז, ליד אחד המאהלים הבדואיים, הרכב מתחיל לרעוד. קיטור לבן עולה מהמכסה, הרדיאטור ריק, יבש כמו עצם במדבר. מצאנו בקבוקים ריקים, מילאנו מים מברז עלוב, הנעת, המנוע 'תפס' לרגע אחד של תקווה ואז התחיל לשרוק, כאילו צחק עלינו... "מאה מטר נוספים, פיצוץ קטן מתחת למכסה, ריח שמן חריף ונוזל שחור על האספלט, הרכב מת. השעון הראה 16:15, שקיעה בעוד 26 דקות בדיוק.

"אין רכב אחד שעובר, הילדים מתחילים לבכות בשקט ומבעד לעיניים שלהם אפשר היה לראות פחד טהור. הילדה הקטנה לחשה: 'אבא, למה אנחנו עומדים?' והלב שלי התנפץ. הבן בן ה-13 ניסה להיות גיבור, אבל הידיים שלו רעדו על הדלת ואשתי חיבקה את שניהם."

הנסיעה עם הבדואי

"הכביש ריק, רק הרוח מייבבת בין הגבעות ואז, פנסים מרוחק. טוויטה היילקס ישנה, צבע לבן מלוכלך וחלודה על הדפנות. בדואי ירד עם חיוך ענק: "מה קרה אחי? תעלו, אני לוקח אתכם לאן שצריך, בחינם בלי כסף". אין זמן לחשוב, זה או להישאר כאן בחושך, או

■ רבני קהילות הקודש שליט"א מעוררים את קהל היראים לדבר ד' להקדים את נסיעותיהם בערב שבת לשעות הבוקר בשל התקלות החמורות שנוצרו בשבועות האחרונים שהביאו לעגמת נפש מרובה ■ הרבנים שליט"א שבים על דברי מרנן ורבנן גדולי ישראל שליט"א ובראשם רבינו מרן הגר"ד לנדו שליט"א ומרן הגרמ"ה הירש שליט"א שקראו לעורר את הציבור לתוספת זהירות בחשש מפני חילול שבת רח"ל ■ כל מקדש שביעי כראוי לו שכרו הרבה מאוד על פי פעלו ■ הרב ש. לרנר

בכל קהילות הקודש ברחבי הארץ, עוררו הדים נרחבים דבריהם הנוקבים והנחרצים של מרנן ורבנן גדולי ישראל שליט"א שפורסמו בשבוע החולף ב"יתד נאמן", וקראו לציבור לעורר על היציאה המוקדמת מבעוד מועד בערבי שבתות, לאחר שהובאו בפניהם הידיעות הקשות על מקרים מצערים וכואבים שאירעו בשבועות האחרונים בימי שישי הקצרים של שעון החורף, שרבים שיצאו לדרכים בשעת צהריים נתקעו בחששות חמורים של חילול שבת רח"ל להם ולנהגים שהסיעו אותם, וגרמו לעגמת נפש מרובה לרבים וחוסר כבוד השבת כראוי.

כפי שכבר פורסם, בביקור שקיים הגר"מ קסלר שליט"א רבה של מודיעין עילית, במעונו של רבינו מרן הגר"ד לנדו שליט"א, הציג את העובדות שאירעו בשבועות האחרונים, באנשים שיצאו לדרכם בשעת צהריים, ובכל זאת בשל עיכובים שונים שאירעו בדרכים, עומסים בלתי צפויים בנסיעות כאלה ואחרות, הגיעו בקושי להדלקת הנרות למחוז חפצם.

הגר"מ קסלר שליט"א הוסיף ואמר בפני רבינו מרן שליט"א, שעם כל התסכול והכאב שנוצר באשמת גורמים אחרים לגמרי, לעתים בשל חברות התחבורה הציבורית ולעתים בשל גורמים שונים ונסיעות אחרות שמעכבות גם את הנוסעים בדרכים עצמאיות וברכסם, החובה להבין שזו המציאות הגלויה שחוזרת על עצמה כל שבוע ושבוע, ואין ברירה אחרת אלא או לצאת בשעת בוקר, או להישאר בבית, כי היציאה בשעת צהריים בימי שישי הקצרים לפי שעון החורף שהחל לא מכבר, מסוכנת לגבול של כניסה לחילול שבת רח"ל.

פושעים לעצמם ולאחרים

רבינו מרן שליט"א נזעק לשמע הדברים, כאשר בדבריו התבטא בחריפות כלפי האנשים שאין מבינים את הסיכון הכרוך ביציאה לדרכים בשעה העלולה להוביל לחשש חילול שבת רח"ל, ועל כך התבטא מתוך כאב וזעזוע עצום ובתקיפות יתרה, כי "כל האנשים האלה פושעים לעצמם, וחוף מזה הם גורמים לנהגים, שחלק גדול מהם היה שומר שבת, ועל ידי איחורם בנסיעה הם גורמים שיחללו שבת!"

בהמשך הוסיף עוד רבינו מרן שליט"א בכאב רב: "אנשים יודעים יפה מאוד לצעוק 'שבת! שבת!', אבל לא יודעים שמעשיהם גורמים לחילול שבת, וצריך לצעוק נגדם: 'שבת! שבת!'".

"כל הזהירות צריכים לקיים"

כמו כן פורסם מכתבו המיוחד של מרן הגרמ"ה הירש שליט"א שעורר בדברים נוקבים על הנושא, ובו כתב מרן שליט"א: "הכוח הרוחני שאדם מקבל מיום השבת הוא דבר גדול מאוד, אבל בוודאי בתנאי שהוא מכבד השבת ע"י שדואג כל הזמן שלא יהיה שום היכי תימצוי שח"ו יחלל שבת. ומי שלא דואג כך ומזלזל בקדושת השבת מפסיד כל המעלות הרוחניות ששבת מביא לבן אדם. ולכן פשוט שכל הזהירות ביחס לנסיעות צריכים לקיים."

רבני קהילות הקודש שליט"א, עוררו במהלך השבת על נושא כאוב זה, כאשר הביאו עובדות מסמרות שיער שמגיעות אליהם במהלך כל התקופה הזו, של אנשים שנכשלו ומכשילים אחרים רח"ל בחילולי שבת, בשל תקלות בלתי צפויות שאירעו בדרכים וגרמו להארכת השהות בכבישים עד סמוך לכניסת השבת.

מרן המשגיח דמיר רבי ירוחם זצוק"ל:

"יצאתי מוקדם מאוד בעוד מועד וי וכמעט שנשארת על הדרך, ובקושי"

ביום ששי האחרון פורסמו ב"יתד נאמן" דבריו הנחרצים של רבנו מרן הגר"ד לנדו שליט"א על החובה בימי ששי הקצרים להקדים את היציאות בערב שבת כדי לא להיכשל בהגעה ברגע האחרון ואף לאחריהם ■ למה קיבל על עצמו מרן רבי ירוחם זצוק"ל לא לנסוע בערב שבת? כיצד הסביר מרן החזו"א זצוק"ל שזכות התורה של הת"ח לא הגנה? למה לא נסע מרן הסטייפלר זצוק"ל להלוויית הנדיב הרב לדרמן? מה היה האסון הנורא שעליו בכה המשגיח הגה"צ רבי מתתיהו סלומון זצוק"ל? ■ בשבוע של פרשת "ויחן את פני העיר - נכנס בערב שבת עם דמדומי חמה", אנו מביאים עובדות והנהגות מגדולי ישראל זצוק"ל על ההקפדה והזהירות בערבי שבתות ■ שבת!

הרב א. הכהן

המשיך רבי נסים ואמר: "ואלו הנוסעים במכוניותיהם סמוך לכניסת השבת לאחר הצפוף המודיע שזה הזמן הסמוך לשבת, יש בזה פריצת גדר בחומת שמירת השבת וזלזול בכבוד השבת שמראים שעדיין לא מוכנים לשבת!"

איך אפשר לנסוע ביום ששי?

שמענו עובדה על מרן הסטייפלר זצוק"ל בהקשר להלוויית הנדיב רבי יחיאל לדרמן זכורנו לברכה בונה ביהכ"ס המפורסם, וביקשנו לבררה אצל נכדו הגאון רבי יצחק קולדצקי שליט"א וכך הוא מספר:

"דבר ראשון, שמעתי כמה פעמים ממורי חמי שר התורה רשכבה"ג מרן הגאון רבי חיים קניבסקי זצוק"ל שהורה לרבנים ומורי-הוראה לעזור

"וראיתי באיזה קהילות קדושות שנתייסדו אצלן חבורות הנקראות בשם 'מוזירי שבת' והם מסבנין ברחובות ושווקים על הדלקת הנרות שיהיה בזמנם, כמה גדול זכות האנשים האלו כי הם מזכים רבים במצווה קדושה כזו, בוודאי זכות שבת יעמוד לימינם להגן עליהם מכל רע ולזכות לחזות בנועם ד', וכמה צריכין לשמוח אותן האנשים שזוכין לעסוק בענין קדוש כזה", כתב הסבא קדישא מרן החפץ חיים זצוק"ל.

קיבלתי על עצמי לעולם!

מרן המשגיח הגה"צ רבי ירוחם זצוק"ל ב"שיעור חומש" בישיבה ידבר על כך שכשיצאים לדרך צריך לראות שהקב"ה נמצא איתך וסיפר על עצמו כך: "בידי הוה עובדא בהיות מקום מגורי בעיר אתונט סמוך לעיר קלם בערך של עשרים וחמשה קילומטרים בלבד, ובהסתופפי בבית התלמוד דשם לא הייתי נוסע מעולם לביתי ביום עש"ק כפי שנאמר, כי כמה עיכובים מתרחשים כשנוסעים בעש"ק. פעם אחת היתה לי איזו נחיצות גדולה ונסעתי לביתי ביום ערב שבת קדש ואמנם יצאתי מוקדם מאוד בעוד מועד וזמן הרבה לפני השבת קודש וכמעט שנשארת על הדרך, ובקושי גדול באתי סמוך להדלקת הנר, כל מיני מכשולים והרפתקאות שאפשר היו להתרחש עברו עלינו. פעם נשבר הסדן של האופנים ופעם נשבר האופן עצמה פעם זה ופעם אחרת ממש, כל שעה ושעה קרו לנו דברים מחודשים, וראינו ממש בחוש כי אין ד' אתנו בדרך, ומאז קיבלתי על עצמי לעולם לא לצאת בדרך ביום ערב שבת קודש".

לא הגנה זכות התורה

בדרשה בציבור אמר מרן פוסק הדור הגאון רבי נסים קרליץ זצוק"ל כך: "הנוסע בערב שבת למקום רחוק עם מכונית ויש מי שמכין לו צרכי שבת צריך לחשב שיוכל להגיע קודם שבת וכן לחשב שאם יהיה איזה עיכוב או תקלה שיוכל להגיע קודם השבת. ומעשה בת"ח גדול מאד זצ"ל שנסע סמוך לשבת והיה לאוטובוס תאונת דרכים ונפצע מכך הוא ואנשים אחרים שהיו באוטובוס, ואמר ע"ז מרן החזו"א זללה"ה שזה שזכות התורה שהוא לומד ויגע בה לא הגינה עליו זו אינה קושיא, שהרי לפעמים מגיע גם לצדיק איזה עונש, אבל קשה מאי טעמא לא הגינה זכות התורה על שאר הנוסעים שלא ינזקו? ואמר שצריך לעיין אם הנסיעה היתה באופן שאסור היה לנסוע בערב שבת, ועל כן לא הגינה עליהם זכות התורה".

כשחותנו מרן הגאון רבי יוסף חיים זוננפלד זצוק"ל הביע הסכמתו לשידוך, הוא נפגש עם הבחור והציע לו את בתו לכלה עבורו. כעבור ימים אחדים השידוך יצא אל הפועל בשעה טובה".

"לימים סיפר רבי הירש, כי באמת היה אמור לצאת מהישיבה ולעלות לירושלים באותה שבת. הסיבה שנשאר נעוצה במקרה כמה שנים קודם לכן: כשיצא פעם בערב שבת מהישיבה בשעה מאוחרת, קרתה תקלה בלתי צפויה בדרך, ונאלץ לשבות בכפר ערבי במשך כל השבת. בעקבות זאת קיבל על עצמו קבלה שלא לצאת לדרך ביום ששי לאחר חצות היום, ויהי מה. והנה באותה שבת שבה הגיע רבי שמואל הלל לישיבה, עיכוב מסוים מנע ממנו לצאת מהישיבה קודם חצות. הוא קיים את הבטחתו ונשאר בישיבה, בזכות נאמנותו לקיום הקבלה, חותנו לעתיד פגש בו בישיבה, התרשם מאד ממעלותיו וסגולותיו, וכך השידוך קם והיה".

הנהג שידע על קרבתו הגדולה של הנפטר למרן הסטייפלר זצוק"ל, ואת גודל הכרת הטוב שחב כלפיו, הציע לו להצטרף לנסיעה לירושלים. אבל הסטייפלר סירב ואמר: 'אילו לא היה היום יום ששי הייתי נוסע מצד הכרת הטוב, הרי הוא בנה את בית הכנסת שלנו. אבל איך אפשר לנסוע ביום ששי?'..."

"האסון הנורא" שקרה...

על המשגיח דליקווד הגה"צ רבי מתתיהו סלומון זצוק"ל מספרים לנו תלמידיו בליקווד כך: "הוא רומם את השבתות. היה מקרה פעם בערב שבת בחורף בשלג, היה אוטובוס שהגיע לליקווד אחרי הזמן של כניסת השבת בגלל השלגים, המשגיח שמע על זה וכל השבת הוא בכה. ומשבוע שלאחר מכן הוא החליט לדבר בין קבלת שבת

"הנהג שידע על קרבתו הגדולה של הנפטר למרן הסטייפלר, ואת גודל הכרת הטוב שחב כלפיו, הציע לו להצטרף לנסיעה לירושלים. אבל הסטייפלר סירב ואמר: 'אילו לא היה היום יום ששי הייתי נוסע מצד הכרת הטוב, הרי הוא בנה את בית הכנסת שלנו. אבל איך אפשר לנסוע ביום ששי?'..."

"זה הפליא אותי; הרי מדובר היה בשעה תשע בבוקר של חודש סיון, שיא הקיץ, והשבת נכנסת מאוחר, אחרי השעה שבע בערב. אבל הסטייפלר עם יראת-השמים שבערה בו כאש, פחד לנסוע. הוא פשוט לא היה מסוגל לעלות בדעתו לצאת מחוץ לעיר ביום ששי!"

"אח"כ חשבתי לעצמי המחשה; מי שאמור להיפגש פגישה גורלית עם איש עסקים מכובד, פגישה שלפי כל ההערכות אמורה להניב לו רווחים של עשרות אלפי דולרים, הוא היה יוצא מהעיר בשעה תשע בבוקר? ! מסתבר מאד שלא. למה? הלוא כעת רק תשע בבוקר והפגישה היא בערב? אלא הפשט הוא, שלא משתלם לו לקחת סיכונים מיותרים! ... נו, השבת אינה שווה עשרות אלפי דולרים? ! ומה הפלא הגדול? !"

"מרן הסטייפלר שהיה ירא שמים וירא חטא מופלג, פשוט חרד לקחת סיכון ולו הרחוק ביותר של חילול שבת, וגדר את עצמו שלא לצאת מהעיר ביום ששי גם בשעות הבוקר המוקדמות!" מוסיף הגר"י קודלצקי סיפור נוסף: "אחד מדמויות ההוד בירושלים בדור העבר שזכה לבנין וחתנין גדולי הת"ח שבדור, היה הגאון הצדיק רבי הירש קופשיץ זצוק"ל, הוא נמנה עם התלמידים הראשונים בישיבה בחברון. בהגיעו לפרקו הוא נשא את בתו של הגאון הצדיק רבי שמואל הלל שיינקר זצוק"ל, חתנו של מרן הגאון רבי יוסף חיים זוננפלד זצוק"ל".

"איך נהיה השידוך?" "באחת משבתות החורף של שנת תרפ"ז, הגיע רבי שמואל הלל לשבות שבתו בעיר חברון, במטרה לאתר בחור טוב כחתן לבתו. משגיח הישיבה, מרן הגה"צ רבי ליב חסמן זצוק"ל, הצביע לו על רבי הירש, כעל אחד הבחורים המופלגים בישיבה שכדאי לו לשים עינו עליו. הוא עקב אחריו במהלך כל השבת, ושקידתו ורצינותו כמו גם נועם מידותיו והליכותיו נשאו חן בעיניו. לאחר השבת

זמן הרבה לפני השבת קודש שי גדול באתי סמוך להדלקת הנר

דברים שמסר מרן הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א לפרסום ב"יתד נאמן" בעקבות ההתעוררות בנושא:

בס"ד יום ב' י"א כסלו תשפ"ו
לאחינו היקרים מאד!

עם ישראל זקוק להרבה שמירה, והשבת היא מקור השמירה, כמו שיסד לנו האבן עזרא, "כי אשמרה שבת ק"ל ישמרני". עם ישראל זקוק להרבה ברכות, והשבת היא מקור הברכה. עם ישראל זקוק לרפואות, ושבת היא מלזעוק ורפואה קרובה לבוא (כמו שפירש הגה"צ רבי הלל מקלמייא שאם השבת תפסיק מלזעוק על הזלזול בה, אז רפואה קרובה לבוא). וכתוב בזוהר הק' שמינה מתברכין כל שיתא יומין, מיום השבת מתברכים כל הששה ימים, לא יכול להיות לאדם ברכה במשך השבוע אלא על ידי השבת.

כשאדם מכבד דבר, ואינו מזלזל בו, אינו לוקח סיכונים שהוא עלול לחלל שבת, ואינו לוקח סיכונים שהוא עלול לגרום לאחר לחללה, הנסיעה מאוחר ביום שישי, שאז עלול לבוא לידי חילול שבת, זה מראה זלזול בשבת, כי אם היה לו פגישה חשובה מאד, לא היה יוצא מאוחר, אלא היה מקדים לצאת.

כמו כן על ידי נסיעה מאוחר, גם אם יגיע קרוב לזמן, אבל הנהגה שהיא יהודי שרוצה להגיע לביתו, עלול בגללו לנסוע בשבת, ויש בזה זלזול בשבת, כיוון שהוא יודע שבזה הוא נוסע אתו קרוב לשבת, הנהגה יחלל שבת, הרי מראה בזה שאין השבת חשובה בעיניו, ומזלזל בכבוד השבת. בנוסף לכך, הנוסעים בשעה מאוחרת ובפרט בימות החורף, מגיעים לשבת בטירוף, ולצערנו גם קרה שהם מצאו עצמם בשבת באמצע הדרך, והגיעו לשאלות קשות של חילול שבת. ומי שרוצה את ברכת השבת, שתברך אותו ותגן עליו, ייקר את השבת, ויצא מוקדם כדי שלא יבא לידי חשש זלזול בשבת, והשומעים עליהם תבוא ברכת השבת, ותברך אותם בכל טוב.

אחיקם המברככם בכל לב
יצחק זילברשטיין

דרך פתח תקוה, והגענו ב-2:00 כבר לירושלים. מאז עד היום קולו מהדהד באוזני. אני לא מסוגל לצאת מאוחר בערב שבת, מחשש חילול שבת!"

שבת דוחה!

הגאון הגדול רבי שמעון בעדני זצוק"ל היה מאד זהיר בכבוד שבת קודש, והיה מתריע לאותם שנוסעים לשבת מחוץ לעיר, שיקחו זמן כפול מזמן הנסיעה, שאם הנסיעה לוקחת שעה. לצאת לפחות שעתיים קודם, ואם זמן הנסיעה שעה וחצי, לצאת 3 שעות קודם.

פעם אחת אמר לאברכים בכולל שלו, שבת מסוימת נעשה כולנו במירון, וכל ההוצאות הרב מממן, קבעו זמן, ואז שאל את מי שניהל את ארגון הנסיעה, כמה זמן לוקחת הנסיעה? השיב שהנסי"ע אורכת שעתיים וחצי, אמר לו הרב בעדני, אם כן, כיוון ששבת נכנסת בשבע וחצי אז כפול שעתים וחצי זה חמש שעות, תאמר לאברכים שיבואו בשעה 2, כדי שבששתים וחצי נצא לדרכנו, וכך נמסר לכולם.

בכולל היה אז אברך תלמיד חכם חשוב, שהיה בעל יסורים, וכל החברים כואבים את צערו, באותו יום ששי שהאברכים באו, התקשר האברך הנ"ל וביקש מהמארגן, כיוון שלא אספיק להגיע עד שתיים וחצי, אם תוכלו להתעכב מעט כי אוכל להגיע ברבע לשלוש, והוא הסכים והורה לנהג לצאת רק כשהוא יאמר לו, ובשעה שתיים וחצי רבי שמעון עלה לאוטובוס עם תיק, התיישב ובדיוק בשתיים וחצי אמר לנהג, צריך לנסוע, והנהג לא התחיל לנסוע, אחרי 2 דקות שוב קרא לנהג שיסע, והנהג שוב לא התחיל לנסוע, כי המנהל לא אמר לו לנסוע, ואז לפתע קם הרב לקח את התיק ורצה לרדת מהאוטובוס, ואמר שאם לא נוסעים עכשיו אני חוזר לביתי.

סיפרו לו שהאברך בעל היסורים ביקש שנמתין לו עד רבע לשלוש, ואז הרצינו פניו של רבי שמעון, ואמר בהחלטיות: שבת דוחה את האברך הצדיק, שבת דוחה, או שנוסעים עכשיו או שאני חוזר לביתי, ותכף יצאו לדרך ואותו אברך לא הצטרף, למרות שהגיעו מוקדם למירון רבי שמעון שמח מאד ולא חזר בו מהוראתו.

עליהם צריך לצעוק שבת!

באסיפת רבנים שהתקיימה לפני כמה שנים

למעריב על נושא של שבת, קבלת שבת וזמירות שבת ודיבר כמה שנים על זה בעקבות "האסון הנורא" מה שקרה בשבת שאוטובוס הגיע אחרי כניסת שבת, הוא הנחיל לנו ששבת זה לא סתם עוד יום, וכל התפילות של שבת השתנו, כל האווירה בישיבה בשבת וכל קדושת השבת בליקווד השתנתה."

"אגב דבר מעניין שהוא אמר בשיחות האלו, בדרך כלל כמעט בכל בית יש אווירה לחוצה בערב שבת כדי להתכונן לשבת גם בימי החורף הקצרים ואפילו בימי הקיץ הארוכים... ורגילים לומר שצריך להתכונן מראש כדי למנוע את המתח והלחץ, המשגיח אמר שרואים שכמה שמתכוננים מראש, נשאר עוד זמן למתח וללחץ... וכל כך למה?"

"זה חלק מחשבוננו של הקב"ה שנתן לנו מתנה טובה ושבת שמה, הקב"ה נתן לנו יחד עם השבת גם את מצוות ההכנה של ערב שבת, כי הקב"ה רצה לנסות את האדם דווקא בערב שבת בנסיגות כאלו שכדי לעמוד בהם צריך להתגבר על המידות הרעות שלו ולהוציא מהכוח אל הפועל מידות טובות ובכך יוכל לעלות למדרגות גבוהות מאד ואז יקבל שבת קודש בדרגה גבוהה יותר."

איך אתה מסוגל?

יום ששי ט"ז חשוון תשס"ב, אשכבתיה דרבנו הגדול מרן ראש הישיבה הגראמ"מ שך זצוק"ל. מכל הישיבות ברחבי הארץ יצאו אוטובוסים. מספר נכדו של הגאון רבי אברהם ארלנגר זצוק"ל: "נשארתי בבית החיים עד הקבורה, לא שמתי לב שכבר הגיע 2:20 ורק אז עליתי על טנדר שיצא מב"ב לירושלים. היה הרבה פקקים, הגעתי לירושלים כבר בארבע זה היה בצפוף. ידעתי שאני לא יכול להגיע לביתי, אז התקשרתי לסבתא הרבנית ארלנגר ע"ה אם אני יכול לבוא לסעודת שבת, הגעתי לשם ממש בצפוף והוצאתי את המוקצה. הסבא רבי אברהם זצוק"ל כבר היה בשיחה שמסר מדי ליל שבת קודש בקמניץ. הוא הגיע ממעריב והיה מופתע מהאורח, סיפרתי לו שנתקעתי בב"ב אחרי ההלוויה וכו', הוא נזף בי: 'איך אתה מסוגל לצאת ב-2:20 מב"ב ערב שבת קודש? איך אתה לא מפחד מחילול שבת שלך? וחילול שבת של הנהג?" וסיפר לי: 'אני בשעה 12:00 כבר עזבתי את ב"ב, היה אוטובוס שנסע

במעונו של רבנו מרן הגאון רבי דוב לנדו שליט"א בענין זה, התריע מרן שליט"א על תופעה קשה של יציאה מחוץ לעיר בערב שבת בשעה מאוחרת, בין הדברים אמר כך: "ידוע לי על נהג מסורתי שרוצה לשמור שבת ופעם אחת התאחר והגיע ליעד סמוך לשבת וביקש מהנוסעים שירדו בתחילת העיר כדי שיוכל לחזור לביתו בזמן והנוסעים התעקשו לנסוע עד הסוף למרות שהנהג התחנן בדמעות שרוצה לשמור שבת, הם יודעים לצעוק 'שבת' ברחוב, אבל לעצמם נוסעים מאוחר, עליהם צריך לצעוק שבת, על החרדים האלה, מחללי שבת. איזה היתר לנסוע לעיר אחרת מאוחר, צריך לזעוק על כך, בחורף זה נורא ואיום, אותו נהג אמר ממש בדמעות אני רוצה לשמור שבת אבל החרדים האלה לא אפשרו לי".

לשמור משמרת השבת שלא להיכשל ולהכשיל

הגיע לידנו מכתב ששלח רבינו מרן הגר"ד שליט"א לתלמידו להבחיל"ח המגיד הגאון רבי ראובן קרלנשטיין זצוק"ל ובו הוא מבקשו לעורר על זהירות בשמירת השבת בנסיעה בשעה מאוחרת בערב שבת:

"למיוודי ומכובדי פה מפיך מרגליות ומקרב לישראל באמרי פיו לאביהם שבשמים מוה"ר ראובן קרלנשטיין שליט"א."

"לב מי לא יסער ולא יחרד לפרצות בקדושת השבת עד כדי חילולה רח"ל ע"י אלו הנוסעים לעיר אחרת בערש"ק במועד מאוחר ונכשלים ומכשילים אחרים ובעיקר את הנהג המסכן החפץ גם הוא לשמור שבת כהלכתה (וגם בלא זה מי התיר להם להכשיל יהודי בחילול שבת הכי מחאת שבת מילתא היא ויש להעלים עין ממנה ולנהוג כדרך הכסילים שאומרים יהיה טוב רח"ל ואוי להם לבריות מחילול שב"ק ועוד 'חרדים' יקראו) כל זה וכיוצא בזה כבר התריעו רבים וכן טובים ובאתי כיהודה ועוד לקרא לעורר לב מעכ"ת שליט"א אשר לבו חם וער לקדשי תורתנו מצוותיה ואזהרותיה, לעורר לב ההמונים לשמור משמרת התורה ולהתעורר לקיומה בלב נכון".

"אנא יתן מקום בדבריו מלהיבי הלבבות גם לענין נשגב זה ויעורר הלבבות לשמור משמרת השבת שלא להיכשל ולהכשיל ושלא יטו לב לסמא את עיני שכלם... לראות ולהבין כי עוון גדול במעשיהם, חטאת היחיד והרבים ובכלל מחללי שבת הם".

"וזכות שבת קדשנו תעמוד לכל החרדים לקדושתה ודואגים כל תחולל חלילה".